

HÍRLEVÉL

2007. december

A BARANYA MEGYEI VADÁSZOK LAPJA

10. szám

Sikeres vadásznapi Hetvehelyen

2010-ben Pécssett tartjuk az országos vadásznapot

Ebben az évben, a Mecsek nyugati oldalán meghúzódó kis község Hetvehely adott otthont május 26-án. A hetvehelyi részvétel és a látogatottság alátámasztja a baranyai vadászok azon törekvését, hogy a megye 2010-ben egy valóban nagyon sikeres vadásznapot rendezzen Pécssett, hisz a város ekkor nyeri el az Európa Kulturális Fővárosa címet. A hetvehelyi vadásznapi jó példa lehet arra, hogy összefogással, tenni akarással még az ilyen kis közösségek is nagyvárosok lehetnek. Már a reggeli érkezésnél feltűnt a rendezők nagy létszáma és azon igyekezet, hogy a falú apraja - nagyja nagyon akarja, hogy az ide érkező vadászok és érdeklődők jól érezzék magukat ezen a napon. Ezen törekvésük sikeres volt, mert a közel hatezer látogató minden biznnyal örökre szívébe zárta az erdővel körülvett kis falut és sokan nem felejtik a sikeres vadásznapot. A vadásznapi Hubertus miével kezdődött, melyet Mayer Mihály megyéspüspök celebrált. Az ünnepélyes megnyitó a központi színpadon zajlott, ahol fővédnök Gráf József Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Miniszter köszöntötte a vadásznapi látogatóit. A rendező szervek nevében dr. Bodnár József, az

OMVK Baranya megyei Területi Szervezetének elnöke nyitotta meg a vadásznapot. Majd Wágner Antal, Hetvehely község polgármestere és dr. Györfvári Márk Szentlőrinc város polgármestere mondott rövid beszédet. Az ünnepségen részt vett Mayer Mihály megyéspüspök, Dr. Hargitai János országgyűlési képviselő, a Baranya megyei közgyűlés elnöke, Pintér István FVM Természeti Erőforrások Főosztályának főosztályvezető helyettese, Feiszt Ottó, az OMVK elnöke, a Baranya megyei vadászkamara képviselői, valamint a Horvát Vadászszövetség küldöttei. Az ünnepi beszédek elhangzása után a kitüntetések átadására került sor, majd Füllár István színművész, aki egyben a nap narrátora feladatait is ellátta, ismertette a vadásznapi teljes programját. Igazi közönségsikerrel zárult a vadászkürtös vadászok versenye, mely délután egy óra körül kezdődött a központi színpadon. Ezen látványos műsorszámok iránt egyre nagyobb az érdeklődés mind az indulók mind a közönség számát tekintve. A kistérségi gyermekrajz kiállítást, a Baranya megyei képzőművészek

Folytatás a 2. oldalon

Kiakadt a mérleg

A kapitális agancsár a Bóly Zrt. területén, Lippó község határában esett el. A hatalmas, páratlan 22-es bikát szeptember 17-én esti cserkelésen hozta terítékre Halasi Károly pécsi vadász. A szerencsés elejtőt Vári Róbert hivatásos vadász kísérte a feledhetetlen vadászatban. Az idei súlyrekord trófea 15,55 kilogrammot nyom, előzetes pontszáma 243,32.

A trófea a november 5-én Bólyban megtartott Szent Hubertus-napi mise és ünnepség szenzációja volt. Az oltár előtt állítottuk fel. Körtvélyesi László Hubertus-misén készült fényképén mindenki megcsodálhatja. (3. oldal)

***

Ágas-bogas harmincnolcas

Szeptember 8-án esti lesen a Somogyhárshágyi Nimród Vt. (Baranya megye) területén Bata Péter kíséretében egy német vadászvendég hozta terítékre azt a 8-9 évesre becsült, 12,14 kilogramm agancssúlyú páratlan harmincnolcas bikát, melynek külön érdekessége, hogy egyik szárán sincs koszorú. Az igen nagy testű, látszólag jó kondícióban lévő háremúr agancsán semmiféle külsérelmi nyom nem volt, melynek hatására a különlegesen érdekes agancs kialakulhatott volna. A.G.

Sikeres vadásznapi Hetvehelyen

Folytatás az 1. oldalról

kiállítását, valamint a Duna - Dráva Nemzeti Park tárlatát Békés Sándor és Závodszi Szabolcs nyitotta meg. Fontos, hogy a meghirdetett programok közül semmi sem maradt el, így a legki-

sebbeken át, az egészen az idős korban lévő vadászokig mindenki megtalálhatta a neki szánt programot. A vadásznapi sikerét jelzik azok az adatok miszerint a megye hatvan vadászatra jogosultja közül, negyven részt vett a vadásznapi és valamilyen formában bemutatkozott.

Sokan indultak a főzőversenyen, szinte mindenki bemutatta legjobb tróféáit, így igazán színes agancsparádében gyönyörködhetek a látogatók és a szakemberek egyaránt. Délután négy órára volt meghirdetve a vadásznapi versenyek eredményhirdetése, melyen részt vett Benedek Fülöp FVM szakállamtitkár is.

Agyaki Gábor

Tízéves a Vadászakamara

Az Országgyűlés 1997. május 27-i ülésnapján fogadta el az 1997. évi XLVI. törvényt az Országos Magyar Vadászakamáról. A vadászakamara abból a célból jött létre, hogy legyen a hivatásos és sportvadászoknak egy önkormányzati elveken alapuló köztestületi formában működő szakmai érdekképviseleti szervezete, amely szervezze és intézze a vadászati tevékenység gyakorlásával összefüggő egyes közfeladatokat. Így a vadászakamara főbb feladatai az alábbiak:

- a hivatásos és sportvadászok általános szakmai érdekeinek képviselete és védelme,
- végzi a vadászvizsgáztatást és közreműködik a vizsga tartalmi feltételeinek kialakításában,
- kiállítja a vadászjegyet,
- megalkotja a vadászat rendjének vadászati szabályait és eljárást folytat le az etikai szabályok megszegőivel szemben,
- megszervezi és lebonyolítja a hivatásos vadászok képzését és továbbképzését,
- véleményt nyilvánít a vadászat, a vadgazdálkodás, valamint a vadászati jog gyakorlását érintő jogszabályokról,
- kitüntetések adományoz, illetve kezdeményez,
- bel- és külföldi szakmai kapcsolatok létesít és tart fent,
- védi és terjeszti a vadász kultúrát, ápolja a vadászati hagyományokat.

A kamarai törvény alapján 1997. őszén jöttek létre a megyei területi szervezetek (így Baranya megyében is), ezt követően pedig az Országos Szervezet. Tíz év telt el azóta. Most nézzük (a teljesség igénye nélkül – mivel ez a lap kereteit meghaladná) röviden felsorolva, hogy mi történt az elmúlt évtizedben.

- 1998. évben kérdőíves módszerrel felmértük a hivatásos vadászok helyzetét (nem csak a megyében, hanem országsszerte). Ugyancsak ebben az évben alakult meg az „Alkotó Vadászok Klubja”, amely vadászírókat, vadász-

festőket, természetfotósokat, vadász-kürtösöket, fa- és csontfaragókat, vadászattörténészeket tömörített.

- Már 1999. évben sikerült irodahelységet vásárolnunk egy új beruházás keretében és december 1-jén be is költöztünk a Pécs, Felsővármház u. 44. szám alatti irodába (addig az FVM. Hivataltól béreltünk két szobát a Rákóczi utcai épületben). Ezzel a bérleti díjak hosszabb távú kiiktatásával jelentős megtakarítást sikerült elérnünk.

- 2000. évben a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium törvényességi felügyeleti ellenőrzést végzett a megyei vadászakamaránál, megállapította, hogy a kamara megalakulása és működése a tartalmi és formai előírásoknak megfelel, kiemelkedően jónak értékelte a kamarai működést. Ez év egyben a magyar államiság 1000 éves fennállásának évfordulója volt, ezért erre az évre ütemeztük a „Baranya Megyei Millenniumi Vadászati Almanach” kiadását, amely országos példát adott, hiszen elsőként jelent meg az országban. A kezdeményezés sikeres volt, azóta a legtöbb megye kiadta a saját almanachját.

- 2001. évben történt meg a megyei vadászakamara és a megyei vadászszövetség vezető testületeinek harmonizálása, azáltal, hogy a két szervezet vezetői pozícióiba ugyanazok a személyek lettek megválasztva. Ezzel el kívántuk kerülni a szervezetek esetleges széthúzását és meg kívántuk kímélni a vadászársaságokat a két szervezet fenntartásával járó többletköltségektől. Ez a példát a megyék többsége követte.

- 2002. évben - az Alkotmánybíróság határozata alapján – módosult a vadászakamáról szóló törvény, így a sportvadászok számára nem lett kötelező a kamarai tagság, ennek ellenére kivétel nélkül minden vadász fenntartotta, megerősítette kamarai tagságát.

- 2003. évben megnyílt a Siklói várban a „Dr. Horváth Béla” állandó vadászati kiállítás – többek között – a kamara támogatásával. Az FVM. időszako-

san ütemezett törvényességi felügyeleti vizsgálata most sem állapított meg hibát, vagy hiányosságot.

- 2004. évben a megyei APEH vizsgálatok nyomán aktivizálta magát a megyei vadászakamara, egyrészt az OMVK Pénzügyi – Gazdálkodási Bizottságában (itt két baranyai érintett a bizottságban), amely kiadta „A vadászat adózásának időszerű kérdései c. anyagát, másrészt a PM, APEH, OMVK, OMVV vezetőkkel történt ismételt tárgyalások révén, amely után közös (OMVV – OMVK) beadvány készült a PM felé végleges állásfoglalásért.

- 2005. évben új kezdeményezésként un. kistérségi fórumokat szerveztünk és tartottunk (Mohácsi térség, Siklós, Szigetvár, Sikonda) ahol együtt a helyszínen ismerkedtünk a vadásztársasági problémákkal, adtunk tájékoztatást az érdekvédelmi – érdekképviseleti tevékenységről, lehetőséget adva a közös gondolkodásra, egyeztetésre, élve a kollektív bölcsesség a „több szem többet lát” elvével és ennek eredményeképpen közelebb kerülni a megoldáshoz. Ez évben történt meg a vadászakamaránál és a vadászszövetségénél is az időszakos tisztségviselő választás. A tisztújítás során a meglévő tisztségviselők kaptak ismét bizalmat. Ugyancsak ekkor készítette el egy „ad hoc” baranyai munkabizottság – szintén országosan új kezdeményezésként – a vadásztársasági szervezeti működési forma korszerűsítésére vonatkozó alternatív javaslatait.

- 2006. évben a vadászterületek újrahasznosítása témájában még májusban egy részletes írásbeli tájékoztatást küldött meg a kamara (a vadászszövetséggel közösen) minden vadásztársaságnak, vadgazdálkodónak, amely részletesen tartalmazta a teendőket, a határidőket. Ezen kívül annak érdekében, hogy segítsük a vadásztársaságokat létrehozni a Vadászterület – hasznosítási Munkabizottságot. A bizottság feladatát képezte az információszolgáltatás, szaktanácsadás és – felkérésre – az

Tízéves a Vadászkamara

egyvezetés is. A bizottság ennek megfelelően végezte tevékenységét. Nehéz volt a 2006-os esztendő, a vadászterületek újrahaznosítása eltérő érdekek összehúzója közepette zajlott, sokan lettek vesztesei a folyamatnak és kaptak nehezen gyógyuló sebeket. Viszont eredményként könyvelhetjük el, hogy nem aprózódtak el a vadászterületek (szemben az országos tendenciával) mivel a vadászterületek száma csaknem változatlan maradt. Ez évben ünnepeltük először a Hubertus-napot, Bólyban november 9-én, ahol először került sor a megyei vadászkamara által újként alapított „Hivatásos Vadász Emlékérem” átadására, amit a húsz év, vagy annál hosszabb szolgálati idővel rendelkező hivatásos vadászok kaptak meg. Ebben az esztendőben is volt új kezdeményezésünk, a 2006-os vadászjegyek kiadása során, minden vadász kapott egy „Vigyázz, vadászat!” c. baleset megelőzési kézikönyvet – a megyei vadászkamara saját készítésű anyagát – amellyel a vadászbalesetek kiküszöbölése, megelőzése volt a célunk.

- A fentiekén kívül minden évben méltó körülmények között megtartottuk a megyei vadásznapot arra törekedve, hogy lehetőleg mindig más helyszínen kerüljön sor az ünnepségre. Kiemelt célunk volt a közönségkapcsolatok bővítése, hogy a kívülállók is megismerkedjenek a vadászattal, a vadgazdálkodással, megismerjék céljainkat, problémáinkat, eredményeinket egyaránt. Minden vadásznapi színes, szerteágazó programot nyújtott a jelenlévőknek, nagy létszámú részvétellel és sikerrel járt.

- Már a kezdettől fogva jó és gyümölcsöző szakmai kapcsolatokat alakítottunk ki és tartunk fent egyrészt a megyén belül (az FVM hivatalával, a rendőr főkapitánysággal, a D.-D. Nemzeti Park Igazgatóságával, ... stb.), másrészt a szomszédos megyék (Somogy, Tolna, Zala) vadászkamaráival, vadászszövetségeivel. Határon túli kapcsolatokat is ápolunk, így elsősorban a horvátországi szomszédos Eszék-Baranya Megyei Vadászszövetséggel, valamint a Bajor Vadászszövetséggel.

- Az idei évben tizenharmadik alkalommal működünk közre a Vadászati Kulturális Egyesülettel és a Baranya Vadászkürt Együttessel együtt a szokásos tavaszi kövestetői vadászkürtös tanfolyam megszervezésében és lebonyolításában, amelynek eredményeképpen ed-

dig már több száz vadász sajátította el a vadászkürtölés tudományát. A megyei vadászkamara támogatásával működő Együttes eredményeit, aktivitását tükrözi, hogy az elmúlt években több CD-jük jelent meg, ezentúl inspirálták a pécsi zeneszerzőt, a „Hubertus mise”, valamint a „Baranya megyei kürtszignál” megkomponálásában.

- Baranyai kezdeményezésként indult el a „Vadászok a magyar vizsláért” mozgalom, amelynek keretében általában ősszel a MESZ, a Magyar Vizslás Vadászok Országos Egyesülete és több vadásztársaság (Siklósi Táncsics Vt...stb.) közreműködésével magyar vizslás találkozó és verseny lebonyolítására került sor.

- A vadászkultúrának része a vadászirodalom és a képzőművészet egyaránt. A megyében élő vadászíróink az elmúlt évtizedben több tucat érdekes és értékes vadászkönyvvel ajándékozták meg a vadásztársadalmat, festőink, csont- és fafa-ragóink számtalan gyönyörű alkotással. - Jelen vagyunk a vadászsajtóban is, hisz a Magyar Vadászlap és a Nimród szerkesztőbizottságának is van baranyai tagja.

- Az OMVK és az OMVV vezetőtestületeiben és bizottságaiban több baranyai vadász érintett, ami szintén a megye szakmai súlyát fémjelzi.

Eddig a múlt – röviden – most szölkünk a jövőről is néhány szót:

- Mindenekelőtt az érdekképviseleti munka további erősítését tervezzük. Elsősorban a vadgazdálkodásra, a vadászatra vonatkozó jogszabályoknak, a hivatásos és sportvadászok, illetve a vadásztársaságok érdekeivel való fokozottabb szinkronizálása törekszünk. Ezért hoztunk létre idén augusztusban egy több mint tíz szakértőből álló munkabizottságot, hogy a bennünket érintő legfontosabb problémák megoldására (fegyvertartási engedély határozatlan idejűvé tétele, fegyver műszaki vizsga érvényességi idejének növelése, külföldi trófeabehozatal, egészségügyi vizsga összevonása a jogosítvány orvosi vizsgával, mezőgazdasági, erdei és közúti vadkárügyek, löttvad kezelése,

Ebben az évben XI. 5-én tartottuk a Szt. Hubertus-napot Bólyban. A rendezvény két szennációja: a 15,55 kg-os trófea és a Baranya Vadászkürt Együttes koncertje volt.

... stb.) dolgozzon ki jogszabály módosítási javaslatot. Ezt azután az OMVK és az OMVV vezető testületei elé terjesztünk továbbvitel és megvalósítás céljából. A bizottsági munka jelenleg van folyamatban, ez éi végére elkészül a komplett anyag.

- Tervezzük a PR-munka, a médiakapcsolatok intenzitásának növelését, a bennünket körülvevő „nem vadászokból álló társadalom” részletesebb és gyakoribb tájékoztatásával. Kiemelten kell foglalkoznunk a fiatalsággal (a jövő generációjával) ezért már az általános iskolában meg kell keresnünk őket tájékoztatásunkkal.

- Fontosnak tarjuk a vadászvizsga előkészítő tanfolyami képzés bővítését, a vadászvizsgáztatás szigorítását.

- Kiemelt feladatunknak tartjuk a vadászati hagyományok és a vadászkultúra ápolását, a vadászetikai színvonal emelését.

- Annakidején – 2000. éiben – a Millenniumi Vadászati Almanachba „nem fért bele” a megyében működő vadásztársaságok, vadgazdálkodók részletes bemutatása, ennek pótlására egy olyan megyei Vadászkatalógus kiadását tervezzük, amely az új, 2007. márciusától induló ciklusidőszakban minden a megyében működő vadgazdálkodót, vadásztársaságot részletesen bemutat.

- 2010-ben Pécs Európa Kulturális Fővárosa lesz, ezért az az évi megyei vadásznapi az országos vadásznappal együtt (nemzetközi vadásznappal és kürtöstalálkozóval kiegészülve) Pécsen lesz megtartva.

Célkitűzéseinket csak akkor tudjuk elérni, ha a megye egész vadásztársadalmában aktívan részt vesz azok megvalósításában. Bízunk abban, hogy ez így is lesz!

Dr. Bodnár József
elnök

Kitüntetések - Kitüntetettek

Megyei vadásznapi, 2007. május 26

„Hubertus Kereszt” ezüst fokozata kitüntetést kapott Szabó Gyula, a pécsi Mecsekalja Vadásztársaság vadásmestere.

„Hubertus Kereszt arany fokozata kitüntetést kapott Kuszik János, a Gemenc Zrt. Bédai területének hivatásos vadásza, Kiss Sándor horvát állampolgárságú sportvadász, Laskó, Petőfi u. 259. sz. alatti lakos, aki a magyar-horvát határ menti vadászkapcsolatok kialakításában és fejlesztésében szerzett el-évülhetetlen érdemeket, Sajgó Ferenc erdőmérnök, Telkes Ferenc a Mecseki Erdészeti Zrt. Sásdi Erdészeti vadászati műszaki vezetője, Karsai András, a Somogyapáti „Árpád népe” Vadásztársaság tagja, Czéh-Tóth Imre, a Baranya megyei Vadászkamara Területi Szervezetének vezetőségi tagja, Bakos Károly a Szederkényi Vadásztársaság alapítója, elnöke.

A „Hubertus Kereszt” gyémánt fokozata kitüntetésben részesült 80. születésnapja alkalmából Kovács János, a volt Pécsi „Jószerencsét” Vadásztársaság elnöke, majd ennek jogutódja a Pécsi „Szarvasnóta” Fegyelmi Bizottságának elnöke és Pusztai Ernő, a MAVOSZ megyei szervezetének volt titkára, a jelenlegi „Hosszú-cser” Vadászegyesület tagja.

„Nimród Vadászérem” kitüntetést kapott 80. születésnapja alkalmából Márcz Henrik Imre nyugállományú főgyógyszerész, aki több, mint 60 éve vadászik. Nimród érmet kapott továbbá: Szijártó Tibor, a Mecseki Erdészeti Zrt. vadgazdálkodási és turisztikai igazgatója, Gondos Norbert, a Szentlőrinci „Pagony” Társult Földtulajdonsok Vadásztársasága hivatásos vadásza, Gunszt János, az Agro-Lőrinc Kft. erdőszeti és vadászati ágazatvezetője.

„Gróf Nádasdy Ferenc” emléklapoktet kapott Az „Ócsárd és Vidéke” Vadásztársaság.

Több évtizedes szakmai tevékenysége elismeréseképpen, mintegy életmű díjként a „Magyar Vadászatért” Érdemérem kitüntetésben részesült Gondos Gyula, a szentlőrinci Pagony Vadásztársaság elnöke, a Baranya Megyei Vadásztársaságok Szövetsége és a Baranya Megyei Vadászkamara titkára.

A „Vadászkamara aranyérme” kitüntetést kapta Magyar László, a Siklósi Táncsics Vadásztársaság tiszteletbeli elnöke, az OMKV Baranya megyei Területi Szervezetének Vadgazdálkodói-Vadásztársasági Szakbizottságának elnöke.

Szent Hubertus Nap,
Bóly, 2007. november 5:

„Hubertus Kereszt” ezüst fokozata kitüntetésben részesült Gáspár Géza, a Baranya Vadászkürt Együttes alapító tagja. A „Hubertus Kereszt” arany fokozatát kapta: Bemereni Ferenc, a siklósi Táncsics Vt tagja, közelgő 81. születésnapja alkalmából, Korb Zoltán, a Baranya Vadászkürt Együttes alapító tagja, művészeti vezetője és Varga Pál, festőművész, az Alkotó Baranya Vadászok Körének tagja. Nimród Érem kitüntetésben részesült Zámbo Péter hőr. ezredes, a Pécsi Határőr Igazgatóság mb. igazgatója.

A himesi remete

Egy halastó kiszáradt medre volt a tanyája az öreg remetének. A fákkal, bokrokkal benőtt terület a Himesházi Enkes vadásztársaság területén fekszik Himesháza és Görcsönydoboka között. A ritka méretű agyaras az ember által alig járt sűrű szélén, esti lesen esett el október 9-én. A szerencsés elejtő Emmert Zoltán sportvadász, aki fiatal kora ellenére nagy tapasztalatokkal bír a vaddisznóvadászat terén. A kapitális kan feltörve 194 kg-ot nyomott a mérlegen, ép agyarait a kifőzés előtt 20 cm körül saccolták.

***

Nem kapkodta el

Farkas László a Császárhelyi Egyetértés (Baranya) vadásztársaság tagja tizenhét éve vadászik, és ezen időszak alatt több vendéget kísért sikeresen a bögési időszakban. Ő azonban nem lőtt bikát egészen az idei év szeptemberéig. Első bikája szeptember huszadikán esett el és rögtön ezüstérmes minősítést kapott a trófeabírálaton. Tömege 9,23 kg, CIC pontja 198,3. A dolog pikantiája, hogy vadászbarátja Nagy Ferenc mellett ezentúl vadász feleségét is köszönheti, mint avató keresztanyját, hisz mindketten felavatták annak rendje és módja szerint.

Horvát vadászbarátaink november 3-án emlékeztek Szent Hubertusra.
A helyszín ez alkalommal Dárda község volt.
A szentmise után minden évben „családi fotó” készül a résztvevőkről.

VADGAZDÁLKODÁS 2007 (2007. október 18-ig)

VADÁSZTERÜLETEK KIALAKÍTÁSA A 2007-2017 ÉVIG TERJEDŐ ÜZEMTERVI CIKLUSBAN

- A legelső földtulajdonosi gyűlés 2006 áprilisában lett megtartva (összesen 67 gyűlést hirdettek meg)
- Az első vadászterület határának megállapítása, földtulajdonosi képviselő nyilvántartásba vétele tárgyában íródott határozat 2006 augusztusában született.
- Az első vadászatra jogosult nyilvántartásba vétele tárgyában írt határozat, 2007 februárjában látott napvilágot
És még mindig nincs vége..!

Jelenleg a megyében **61** vadászterület van. **55** vadászterületen a vadászatra jogosult végleges nyilvántartásba vétele is megtörtént. A „maradék” **6** területtel kapcsolatban peres eljárások vannak még folyamatban, de ott is folyik a vadgazdálkodás, ideiglenesen nyilvántartásba vett vadászatra jogosultak tevékenykednek a területeken.

A területkialakítás során kirobbant ellentétek, harcok igazi nagy vesztese a vadállomány, mivel azok, akik korábban figyelték a vad minden lépését, óvták azt, megfeledeztek magukról.

TRÓFEABÍRÁLAT (2007. október 18-ig)

A **gímszarvas** idei felrakása igen jónak mondható. Az eddig elbírált 589 trófeából 57 db (9,6%) arany, 137 db (22%)

ezüst és 164 db (27,8%) bronzminősítést kapott. Korai kilövés miatt –1 minősítést 52 db, –2 minősítést 9 db, –3 minősítést 2 db trófea kapott. 12 kg trófeatömeg felett 6 db trófea volt. A bemutatott trófeák 25,2 % bizonyult 10 évesnek, illetve ennél idősebbnek. A megyében a fenti időponthig - a sok szemet gyönyörködtező mellett - kettő kiemelkedő trófea került bírálatra: 2007. 09.16. Bóly 15,55 kg 247,19 C.I.C. I.P., 2007.09.07 Ócsárd 11,90 kg 245,35 C.I.C. I.P. két kie

Dámszarvas esetében 4 trófea került bírálatra, ebből 2 db arany, 2 db ezüst minősítést kapott.

Az **őzbakszezon** kezdete óta 1313 trófeát bíráltunk el. Az érmes trófeák aránya az őz esetében megyénkben hagyományosan alacsony (4-6%), az idei felrakás a korábbi évekhez képest gyengébbnek bizonyult trófeasúly tekintetében 50-100 g „tévedés” a kísérővadász részéről könnyen előfordulhatott. Az 1313 trófeából 6 db (0,4%) arany, 16 db (1,2%) ezüst és 41 db (3,1%) bronzérmes bakot bíráltunk, korai kilövés miatt 10 db bak kapott –1, 3 db kapott –2 és 1 db bak kapott –3 pontos minősítést. Az elbírált bakok 67%-a 200-350 grammos súlykategóriába tartozik. 500-550gramm között 3 db, Kor szerint a bírált állomány megoszlását nézve a 4-6 év közötti kategória 66 %-ot tesz ki, az idősebb (7 év-) kategória 17%.

A **vaddisznó** esetében eddig 35 kan trófeája került bírálatra 8 db

(22%) ezüst és 10 db (28%) bronzérmes minősítést kapott.

VADÁLLOMÁNY

A 2006/2007 évi terítékadatok, a 2007 évi becslés, valamint a 2007/2008 vadászati évre vonatkozó vadgazdálkodási terv adatai az alábbi táblázatban tekinthetők meg.

Gímszarvas esetében az előző évek becslési adataihoz képest mintegy 10-12%kal növekedett az állomány, melyet a terítékadatokkal összevetve megállapítható, hogy ez a vadfaj alulhasznosított., vannak még hasznosítandó tartalékok a tehen, és bika populációban egyaránt.

A dámszarvas állománya a becslést tekintve növekvő, terítékadatokat figyelve csökkenő tendenciát mutat.

A megye őzállománya nagymértékben alulhasznosított, melyet a teríték és becslési értékek aránya jól jelez.

A vaddisznó állománya a 2002-es csúcsot követően csökkent, jelenleg az enyhe téli időjárásnak köszönhetően az állomány létszáma stagnál. A becslési adatok alapján hasznosításának növelése a vadkár mértékét is figyelembe véve szükséges.

A vadászati osztály ügyfélfogadási rendje 2007.10.01-től:

Hétfő:	13.00 – 16.00
Szerda:	8.00 – 16.00
Péntek:	8.00 – 12.00

Bognár Zoltán

Vadászati-halászati osztályvezető

Dr. Mess Bélát köszöntöttük

Megható születésnapra ünnepségre került sor Pécsen a Baranya megyei Vadász-kamara székházában február 22-én. A megyei kamara vezetése dr. Mess Béla orvosprofesszor emirítust köszöntötte 80. születésnapja alkalmából. Béla bácsi 53 éve vadászik és a mai napig jó erőben, egészségben járja a vadászösvényeket. Mint azt első vadászati témájú könyvében írja, családjában a vadászat genetikai ártalom, mert bizonyíthatóan ötödíziglen

minden felmenője vadász volt. Az ötvenes évek derekán a vadászati közéletben is tevékenykedett, mint a MAVOSZ Baranya megyei Intézőbizottságának a vadász mestere. Őt földrészén vadászott, publikációinak sora a vadászlapokban, az orvosi szaklapokban, valamint az eddig megjelent tíz orvosi szakkönyvében és hét vadászati témájú kötetében nyomon követhetők.

Dr. Mess Béla nem mindennapi va-

dász-vállalkozással ünnepelte 80. életévét. Májusban az osztrák Alpokban vadászott, 2000-2200 méteres magasságban, ahol sikeresen el is ejtett egy kiskakast.

Születésnapra köszöntő

Szeretetteljes és példamutató ünnepségre került sor június 21-én, amikor is a Hosszúcser Vadászegylet vezetősége három idős vadászt köszöntött születésnapjuk alkalmából. Kovács János, Pusztai Ernő és März Henrik Imre 2007-ben töltötte be 80. életévét. A megyei vadásznapon mindhárman rangos kitüntetést vehettek át. Ám a Hosszúcser Vadászegylet ezzel nem érte be: vacsorával egybekötött ünnepi intéző bizottsági ülést hívott össze idős vadásztársaik tiszteletére. Dr. Jelenszky Márton, a vadászegylet elnöke meleg szavakkal méltatta a jubilánsok életútját. Mindhárman szenvedélyes vadászok, ám ugyanakkor példamutatóan kivették a részüket a közösségi munkából, felelősségvállalásból is. Életük példaértékű.

Baranyai vadász-katalógus

Az új haszonbérleti szerződések megkötése új helyzetet teremtett Baranyában is. Átrajzolódtek a vadászati térképek. Vadásztársaságok szűntek meg, újak létesültek. Kamaránk elhatározta, hogy 2008-ban – az elképzelések szerint a megyei vadásznapra –, megjelentet egy könyvet, mely mindenki számára megismerhetővé teszi a vadászatra jogosultak új névsorát, a kialakított vadászterületeket és azokat az új feladatokat és törekvéseket is, melyek az elkövetkezendő tíz évet jellemzik.

A millennium évében, 2000-ben megyénk kezdeményezte a Vadászati Almanachok kiadását. Mi voltunk az elsők, a minta, a példa. Könnyen lehet, hogy most is ez történik majd. Katalógusunk a tervek szerint három nagy egységből áll majd össze. Az első a vadászatra jogosultakat mutatja be, térképpel, fényképekkel, a területek fontosabb adataival. A második blokk áttekinti majd megyénk vadgazdálkodásának természeti adottságait, irányító, felügyeleti és érdekvédelmi szervezeteit, míg a harmadikban hagyományainkat, a vadászati kultúra értékeit vesszük számba.

Minden vadászatra jogosult (vadásztársaság, részvénytársaság, kft, stb) lehetőséget kap arra, hogy a kötet lapjain közreadja a vezetőséget, sőt a tagság egészének a névsorát, fényképeit. Egy olyan, igényes kivitelű kiadvány közrea-

dását tervezzük, mely legalább három nagy célt szolgál. Az első és legfontosabb: a vadásztársaságok, vadász-közösségek belső összetartó erejének az erősítése. A második: a szomszédok, a környezet, a megye egészének jobb megismerése. És a harmadik: tájékoztatás üzleti és együttműködő partnereink számára. Ez a könyv ajándéktárgynak is nagyszerű lesz. A kötetben idegen nyelvű (német, horvát, olasz?) összefoglalókat is közlünk majd.

A kiadás előkészítése megkezdődött. Rövidesen minden vadászatra jogosultat levélben is megkeresünk, mert – természetesen –, ez a szép terv csak közös összefogással, anyagi áldozatvállalással valósulhat meg. A kiadás költségeit három forrásból kívánjuk fedezni. 1. Kamarai hozzájárulás. 2. A vadászatra jogosultak hozzájárulása (kb. 30 ezer Ft társaságonként), 3. Reklámok.

A Baranyai vadász-katalógust a megye minden vadásza számára hozzáférhetővé kívánjuk tenni. A vadászatra jogosultak a kiadáshoz való hozzájárulás ellenében tiszteletpéldányokat kapnak, emellett azonban a könyvesboltokban is forgalmazni kívánjuk. Reményeink szerint ez a kiadvány ahhoz is sikeresen járul majd hozzá, hogy a nem vadászok, a természetvédők, a gazdálkodók jobban megismerjenek és megértseken bennünket.

Békés Sándor

Megelőzés és védekezés

- avagy, hogy a vadkár ne legyen „vad” kár

Baranya megye területe vadgazdálkodási szempontból három fő régióra osztható: Bóly és vidéke, mint jellegzetes síkvidéki élőhely, a Dráva folyó mente és a hozzá kapcsolódó mezőgazdasági (egykori ártéri) területek a maguk speciális nagyvadas élőhelyeivel, valamint a Mecsek a Zselic-dombság keleti nyúlványaival. A területek adottságaiból eleve adódik a mezőgazdasági károk nagyfokú veszélye, hisz az erdő megfelelő bűvő- és élettérrel, a szántóföldi növénykultúrák pedig vegetációs időszakban táplálékban jelentenek a nagyvadnak.

A hátunk mögött hagyott gazdálkodási év a maga speciális időjárási viszonyaival, az azok következtében magasra emelkedő terményfelvásárlási áraival sarkosan mutatta meg, hogy a vadkárok keletkezése milyen erős pénzügyi hatással bír: a vadgazdálkodó kénytelen zsebe legmélyébe nyúlni, a mezőgazda pedig elesik a termésért kapható magas bevételtől. Tehát mindkét fél számára a legdrágább „megoldás” az, ha vadkár keletkezik.

A teljesség igénye nélkül, gyakorlatias megközelítésből nézzünk néhány lehetőséget arra, hogy a vadkárnak elejét vegyünk, vagy minimálisra csökkentsük az esélyét a kialakulásának.

Milyen eszközei vannak a vadgazdának? A vadászterületen gazdálkodó termelőkkel már a vetésszerkezet kialakítása előtt üljön le megbeszélésre, s ha csak néhány esetben is fogadják el javaslatát, észrevételét, már súlyos összegeket lehet megmenteni (a terményről nem is beszélve). A vadkárnak kitétt területeket folyamatosan járja, a károkozás első nyomaira azonnal reagáljon – ne várja meg a termelő jelzését a vadkárról, hisz általában akkor már késő! Folytasson mozaikos, más-más növénymagasságú, éréscsoportú növénytermesztést a vadföldjein, egyébre nem használható, gyenge termőhelyi adottságú területeken (pl. rontott erdők, felhagyott kaszálók), létesítsen vadrágó cserjéseket. Minden óra, amit a vad itt tölt el, a kifizetendő vadkár mennyiségét csökkenti! Eseti megoldás lehet a vaddisznó számára túrókukorica betárcsázása is, ezt folyamatosan fel kell újítani, s mivel ökelme nagyon szívesen „dolgozik meg” a betevő falatért,

aktív ideje egy részét leköthetjük ezen a módon. Magas szakmai és biztonsági követelményeket támaszt a zöldhajtások megszervezése és lebonyolítása, viszont eredményesen tartható távol, zavarható el a mezőgazdasági terület közeléből általa a vad, főként a gímszarvas. Elsődleges célja sosem a vadászat, hanem a vad zavarása, távontartása legyen, fogós, apró termetű kutyák alkalmazása zöldhajtásokon igen célravezető.

Az éjszakai vadkárrelhárítást egyeztetésük össze a termelő hasonló tevékenységével, az egymásról mit sem tudó „vadkárrelhárítók” – amellett, hogy zavarják a másikat - komoly veszélyforrást is jelentenek. Célszerű lehet a vadkárrelhárító vadászatokba bevonni a helyben lakó bérvadászokat is, általában szívesen veszik a felkérést, netán a vadászati lehetőségért pénzbeli vagy ellenszolgáltatást is hajlandók nyújtani.

A rendszeresen és erősen károsított területek esetében mindenképpen javasolt villanypásztor felállítása és működtetése, ennek hatásfokát megnövelhetjük, ha nem csupán a vegetációs időszakban, hanem az előtt és azon túl is működtetjük: a vad egyszerűen megtanulja és megszokja, hogy a terület számára tabu, károkozási időszakban alig-alig próbálkozik meg a „limes” áthágásával.

Mit tehet a mezőgazdasági termelő? Már a vetést megelőzően jelzi a vadgazdának, hogy a vadkárveszélyes földterületen a vad által kedvelt növényt kíván vetni. Az un. rendes gazdálkodást folytatja: optimális időben vet, amennyiben lehetősége van rá, nem választ túl korai, vagy nagyon késői érésű ter-

melvényt. A területet szakszerűen gyommentesen tartja a tábla széleivel egyetemben (szárazítás). A földterületen lévő időszakos vizeket, pocsolyákat vezesse, csapolja le: a gazos, nedves területekre a vad szívesen beveszi magát, ilyenkor együtt talál magának kosztot, kvártélyt és vizet. Egy aszályos évben ez óriási vadkárt eredményezhet! Ugyancsak fontos a vadkár vagy egyéb közrehatás (kukoricabogár) miatt a földön fekvő, be nem takarítható termény eltávolítása: amennyiben megoldható, kézi erővel, böngészéssel össze kell szedni, ha mód van rá, háziállatokkal (juhok) fel kell etetni. Az alászántott kukoricacsövekért a vaddisznó akár 50-60 cm mélyre is letúr, ezzel kárt okozhat olyan vetésekben, melyeket amúgy nem károsítana.

Egyszerű és olcsó a rémzsinór alkalmazása, kisebb területeket megfelelő védelemmel lát el a vadakkal szemben: 5-6 méter távolságra levert póznákra tartós anyagból (huzal, bálazsinór) feszítenek ki akadályt, melyeken üvegcserep, fém hangot adó dobozok, tükkor darabok, fehér színű toll, stb. találhatóak. Ezeket a légmozgás mozgatja, a vad nehezen szokja meg. Eredményesen kombinálható vadriasztó szerek kihelezésével is.

Általánosan elfogadott elv, hogy a vadkárt komplexen, a helyi viszonyok és sajátosságok figyelembe vételével kell kezelni illetve kezelhetővé tenni. A különféle megelőzési, elhárítási módok sokoldalú, változatos és közös alkalmazása hozhat eredményt a mezőgazdasági vadkárok csökkentésében.

Ács István
vadg. szakm.

Ócsárdi kapitális

A Baranya megyei Ócsárd és Vidéke Vt. területén szeptember 9-én Kamu Csaba hivatásos vadász magyar vendégével lövette a képen látható 11,90 kilogramm agancssúlyú szarvasbikát, amely a megyei trófeabírálaton 243,42 pontot kapott.

A.G.

Az Állategészségügyi Hatóság tájékoztatója

Vadegészségügyről, húsvizsgálatról röviden

Az utóbbi évek során, az élet minden területén gombamódra szaporodó - hazai és Európai Unió – jogszabályok megjelenésének értelemszerű velejárója, hogy az előírások, követelmények a vadászattal kapcsolatban is megnövekedtek, illetve az elvégzendő feladatokból a vadásztársadalom is megkapta a maga részét. Ezen feladatok egyik – és nem is éppen a legkisebb - részét teszik ki a vadegészségügy területéhez tartozó járványügyi, az egyes zoonózisokkal, valamint a vadhús feldolgozás higiéniájával kapcsolatos feladatok. Az alábbiakban ezen feladatokat foglaljuk össze tényleg csak nyúlfaknyi terjedelemben.

Az egyik legaktuálisabb, a *rókák veszteség ellenei orális* (szájon át történő) *vakcinázása*. Aktualitását az adja, hogy a vakcina (veszteség elleni védelemet biztosító oltóanyag) tartalmazó csalik - most már rendszeresnek mondható kiszórását - október hónapban végzik ország szerte. Az ország róka-populációjának veszteségtől való mentesítésének – illetve attól való megóvásának – elsődleges célja, az emberek fertőződésének megelőzése, de nem elhanyagolható a háziállatállomány védelme sem, különös tekintettel a veszteséget szintén jelentős mértékben terjesztő macskákra és kutyákra (a beteg állatokat a betegség továbbterjedésének megakadályozása végett ki kell irtani, ha annak nincs érvényes védőoltása). A róka populáció vakcinázásának hatékonyságát (oltóanyagot csalik felvevő állatok aránya és ezen állatok védelem foka), a vadászok által - az állategészségügyi hatóság által előírt számban - kilőtt rókák laboratóriumi vizsgálata révén határozzák meg. A rókák jelenleg folyamatban lévő vakcinázási programját az Unió jelentős összegekkel támogatja, azonban ha a korábbi években jóváhagyott mentesítési programot nem követjük évről-évre következetesen – és ennek keretében nem tudjuk felmutatni az előírt számú, hatékonyságot ellenőrző vizsgálatot -, akkor egy

részről a mentesítési program eredményes véghezvitelét kockáztatjuk (a korábbi vakcinázások és mintavételek értelmüket veszítik), más részről pedig az eddig kapott támogatási összeget teljes egészében vissza kell fizetni az Uniónak.

A legaktuálisabb témák közül nem hagyhatjuk ki, a vadásztársaságoknak nem kis energiájába, és egyáltalán nem elhanyagolható mennyiségű pénzbe kerülő, a *vaddisznóállomány sertéspestis* vírussal való fertőzöttségének *monitoring vizsgálatát* (azaz a kilőtt vadállomány meghatározott részéből történő mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot). A fertőzés megtalálásának, és ha előfordul, akkor az állomány-fertőzöttség mértékének meghatározása kiemelkedő jelentőségű mind járványügyi, mind pedig gazdasági szempontból. A vírus igen gyorsan és viszonylag könnyen terjedő, gyors lefolyású megbetegedést okoz a házi, illetve a vadon élő sertésfélékben. Az állatokban lázas általános tünetek mellett, a hátulsó testfél gyengeségét, vérzések kialakulását, vetélést vagy gyenge malacok születését, és az igen nagy számú megbetegedési arány mellett 10-30%-os elhullást okoz, illetve nem figyelmen kívül hagyandó az sem, hogy a betegséget átvészelő állatok egy része tovább üríti a vírust. Ilyen körülmények közt azt hiszem, nem kell sokat magyarázni, hogy miért fontos, a fertőzött populációk időben történő felismerése, és a fertőzés tovább terjedése előtt, a szükséges óvintézkedések megtétele mind a vad- mind pedig a házisertés állomány megvédése szempontjából. Gazdasági megközelítésben, alapvető fontosságú az ország sertéspestistől való mentességének az Unió általi elismertetése. Az USA-ból, Észak- és Nyugat-Európán át, az 1800-as évek végén behurcolt vírustól - a Nyugat-Európai országokkal egyidőben, még a '70-es években - sikerült az országot mentesíteni. Mivel azonban a '80-as -'90-es években mind a Nyugat-, mind pedig a Közép-Európai országokba is-

mét megjelent a vírus, és az ismételt mentesítés nem kevés pénzbe került a nyugati országoknak, továbbá a Magyarországgal szomszédos országok mindegyikében – hol esetenként, hol pedig folyamatosan - jelen van a fertőzés, ezért az elismertetés nem könnyű. A gazdasági érdekek alapján nem engedhetjük meg magunknak, hogy elmulasszuk az ország mentességének elismertetését, járványügyi szempontból pedig az sem megengedhető, hogy egy eseti – akár vaddisznó által, akár szabálytalan állat-, ill. állatiternék-szállítás révén történt - behurcolást nem találunk meg ideje korán. Mivel ehhez a monitoring programhoz is kapunk Unió támogatást, így az végkép butaság lenne, ha az elfogadott monitoring programot nem teljesítjük, és az állategészségügyi hatóság, valamint a vadásztársadalom eddigi munkáját félredobva, a kapott támogatást visszafizetjük.

A terjedelemi korlátok miatt csak igen röviden van módunk szólni a vadhúsvizsgálati kérdésekről, de egy-két mondat erejéig azért beszéljünk erről is! Jelenleg minden kilőtt vadat meg kell vizsgálatni a képzettségi bizonyítvánnyal rendelkező előzetes húsvizsgálóval (nem figyelmen kívül hagyandó, hogy az ő munkájuk szükséges és nem mellőzhető, de nem egyenértékű az állatorvos által végzett húsvizsgálattal). Amennyiben elváltozást nem tapasztal, akkor kifejezetten (és kizárólag!) saját fogyasztásra, átadhatja a vadat a tagjainak, de ez esetben is igen melegen ajánlott az állatorvossal a húsvizsgálat elvégzése. A vaddisznók esetében ugyan a trichinella fertőzöttség felderítése miatt különös hangsúlyt kap a végleges, és teljes húsvizsgálat, de a többi vadfaj vonatkozásában sem elhanyagolandó. Tarsojunkban számos még ki nem értékelt, végig nem tárgyalt téma és kérdés maradt. Bízom benne, hogy ezen néhány rövid gondolattal is sikerült egy-egy vadásztársamnak új információt adni.

Dr. Aradi Miklós

A sebzett nagyvad után keresésének helyzete Baranyában

A tapasztalatok és vizsgálatok (Gödöllő 1965-68) szerint jól képzett véreb hiányában a teríték 10-22 %-a vész el sebzés következtében. Ez az arány legalacsonyabb dóm esetén, 10 % körüli, míg magasabb a szarvas, 12-16 %, és legnagyobb a veszteség vaddisznóból, 15-22 %.

Legalapvetőbb etikai követelménynek tekinthető, hogy a sebzések számát csökkentsük, illetve sebzés esetén a sebzett vadat szakszerű után keresés után a lehető legrövidebb időn belül hozzuk terítékre. Nem elhanyagolható a vadászterületek gazdálkodása szempontjából az elveszett trófea és hús értéke sem. Hazánkban a nagyvad után keresését legeredményesebben vérebekkel végezzük. Legelterjedtebb a hannoveri véreb, de terjedőben a bajor hegyi véreb is.

A véreb tenyésztése és a vérebes munka igen magas színvonalú volt hazánkban a századfordulótól 1945-ig. Sokat tett a vérebes kultúra elterjesztése érdekében gróf Eszterházy László, dr. Thurn-Rumbach István, Storcz Mátyás és id. Fuchs Antal. A II. világháború következtében szinte a teljes véreb állomány elpusztult, nem kaptak szakmai lehetőséget neves véreb vezetőink sem. A 60-as évek második felében növekvő szakmai és gazdasági igény lett a vérebes élet feltámasztása. Az önálló véreb szakosztály 1969-es megalakulása új lendületet adott a munkának. 1969-ben és 70-ben országos véreb versenyt szerveztek.

Az 1971-es Vadászati Világkiállítás alkalmával rendezett, a Pílisben tartott nemzetközi véreb verseny nagy magyar sikert hozott. Az erős mezőnyben Sas Emil nyerte a versenyt Pestával, míg a

III. helyezett Jakab István vezetésével Didó volt.

Adataink szerint az első törzskönyvezett hannoveri vérebet Baranya megyébe Inhoff István mézskemencei fővadász hozta be 1971-ben Németországból. Inhoff István ezt követően négy vérebet képzett ki és dolgozott velük a Mecseki Erdőgazdaság területén.

Az 1973-ban született Sárkánykúti Berill, mely finom idegrendszerű, rendkívüli csapakszerű szuka Buzás Ferenc tulajdonába került. Berill Buzás Ferenc vezetésével számos kimagasló eredményt ért el és megnyitotta jobbnál jobb véreb generációk sorát egészen a mai napig.

A 70-es évektől rendszeressé váltak a véreb versenyek, az első nagy generációt pedig követte a véreb tanfolyamok hallgatóiból verbuválódott fiatal vezetők sora. Baranya megyében az első munkavizsgát 1982-ben Hamuházán rendezték egy véreb tanfolyam befejezéseként. A vizsgát 18 véreb vezető tette le. Ezt követően Körcsönyén, majd Bólyban szerveztünk évi rendszerességgel munkavizsgát, melyet több alkalommal véreb vezető tanfolyam előzött meg.

1987-ben megyénkben a hamuházai területen Országos Véreb Verseny rendezésére került sor. Ettől az időszaktól a baranyai véreb vezetők országos, sőt nemzetközi tekintélyt szereztek maguknak munkájukkal.

Természetesen a vadászterület és a vérebvezető számára a legfontosabbak a hétköznapi embert és vérebet próbáló eredményes után keresései, azonban úgy gondolom, feltétlenül név szerint is meg kell említenünk azokat a megyei vérebvezetőket, akik ki-

emelkedő eredményeket értek el országos rendezvényeken. Ime! Cseh László, Buzás Ferenc, Buzgó József, Jung Jenő, Horváth János, Nagy Árpád, Radó Zoltán.

Zilai János karapancsai fővadász kitűnő hazai eredményei mellett a németországi Lüneburgerheideben Valkói Basa Jakab nevű hannoveri kanjával első díjat nyert.

Az elért eredményekkel nem lehetünk teljesen elégedettek. Jelenleg is a sebzett nagyvad alacsony százalékát keressük jól képzett vadászakutyával. A baranyai vadászterületek vezetőségének és vadászainak szeretnénk segíteni azzal, hogy közreadjuk azon véreb vezetők névsorát, akik saját területen végzett munkájuk mellett más területen is vállalnak után keresést.

Balaskovics József,
Bogdása-Körcsönye
Tel.: 06 30/ 2275182

Cseh László, Varga
Tel.: 06 30/ 4758984

Egle Zoltán, Bonyhád
Tel.: 06 30/ 2275778

Gaál Endre, Pécs
Tel.: 06 30/ 3646558

Horváth János, Erzsébet
Tel.: 06 20/ 9478818

Kammermann Péter, Szeremle
Tel.: 06 20/ 2606540

Zilai János, Karapancsa
Tel.: 06 30 /348369

Monostori László

Sikeres idénykezdet Sellyén

A szakemberek véleménye szerint nagyon jó volt az idei évben a szarvasbikák agancsfelrakása. A képen látható agancsár trófeája is ezt bizonyítja. A bika a Sellyei Szarvas Vt. (Baranya megye), hajósdombi területén esett szeptember 3.-án. A boldog elejtő Dr. Bilonka Béla ismert jogász, a kísérő ezúttal Ifj. Jung Jenő volt.

A.G.

Ragadozó madaraink értékelése vadászati szempontból

Ragadozó madarainkat két nagy csoportba sorolhatjuk. Nappali és éjszakai ragadozók. Vadgazdálkodási szempontból éjszakai ragadozó madaraink, a baglyok érdektelenek.

Baranya megye elsősorban nagyvad állományáról ismert, de szépszámmal vannak olyan vadásztársaságok, ahol jelentős az apróvad állomány is. A nagyvad állományt ragadozó madaraink nem veszélyeztetik. Általános megfigyelés, hogy a réti sasok feleszik az eredményes vadászat után kint maradt zsigereket. A nagyobb halastavakon, tározókon (Sumony, Pellérd, Csertő) az ott telelő vízimadarakból (vadludak, récék) szelektálják ki a sérült, beteg egyedeket. Nappali ragadozóink elsősorban az apróvadász területeken okoznak gondot.

Nagy testű ragadozó madaraink közül, Baranya megyében, a réti sas kivül, csak a békászó sas fészkel. Mint neve is mutatja, elsősorban kistestű állatokat zsákmányol. Vadgazdálkodási jelentősége nincs.

Ritka kóborlóként megjelenhet még a fokozottan védett a fekete sas és a parlagi sas is. Mindkét faj elsősorban kisemlősökkel táplálkozik, bár a parlagi sas, alkalmanként fácánt, mezei nyulat is zsákmányol. Ritkaságuk miatt vadgazdálkodási jelentőségük nincs.

Nappali ragadozó madaraink közül leggyakoribb az egerészölyv. Mezőgazdasági területektől az összefüggő erdőségekig minden élőhelyen elő fordul. Állomány nagysága

elsősorban a zsákmányállatok egyed-számától függ. Pocok gradációs években több fiókat nevel, fészkelő állománya emelkedik. A gradáció összeomlásával fészkelő állománya lecsökken. Téli állománya feldúsul az Északról érkező egyedekkel. Tápláléka, talán az összes ragadozó madár közül a legváltozatosabb. A földigilisztától a hörcsögitől mindent zsákmányul ejt. Elsősorban télen jelentős a dögfogyasztása is. Lomhaságából kifolyólag az egészséges fácánt, mezei nyulat nem tudja zsákmányul ejteni. A beteg, sérült fácánt, a fácán csibét, nyúlfiat viszont megfoghatja.

Ragadozó madaraink közül a vadgazdálkodók legnagyobb ellensége a héja. Gyors, fordulékony, vakmerő. A hímeknél nagyobb testű tojók a fácánkakast, mezei nyulat is zsákmányul ejtik. Állomány nagysága jóval az egerészölyvé alatt van. Táplálékának jelentős részét a parlagi galambok képezik. Az öreg madarak a fészkelő hely környékén kóborolnak, a fiatalok nagy területen mozognak. A fácántelepeken szeptember végétől elsősorban a kóborló, fiatal egyedek jelennek meg. Tapasztalatok azt mutatják, hogy a fácántelepeken befogott, majd 20-30 km-rel távolabb szabadon engedett egyedek nem mennek vissza a befogás helyére.

Vadgazdálkodási szempontból kevésbé jelentős a barna rétihéja. Halastavaink nádasában fészkel. Nagyobb kiterjedésű halastavakon több pár is költ. Táplálékát elsősorban a vízimadarak fiókái és a környező

rétek rágcsálói teszik ki. Alkalmanként fácán csibét, nyúlfiat is zsákmányolhat. Vonuló, márciustól októberig tartózkodik nálunk.

Rendszertanilag nem tartozik a ragadozó madarak közé, de említést kell tenni a hollóról. Állománya az utóbbi években robbanásszerűen emelkedett. Elsősorban a nagyvadász területeken találkozhatunk velük. Az öreg madarak egész évben a fészkelő terület közelében tartózkodnak. A fiatalok ivarérettségük eléréséig csapatokban kóborolnak. Mivel táplálékuknak jelentős részét képezik a döngök, ezért a lelőtt vadakban a megtalálásig vagy a beszállításig kárt tehetnek. Figyelmes, éber, tanulékony madár. A puskalövés után csapatostul jelennek meg a vadászat helyén. Mezőgazdasági területen az apróvad állomány szaporulatában jelentős kárt tehet.

Beszélnünk kell még a fészket nem építő ragadozó madarainkról is. A baglyok közül elsősorban az erdei fülesbagoly foglalja el előszeretettel a varjúk, szarkák fészkeit. Nappali ragadozó madaraink közül a vörös vércse és a kabasólyom telepednek meg a varjak elhagyott fészkeiben. A fenti ragadozó madár fajok fészkelésének biztosítása érdekében ne törekedjünk a vadászterület teljes varjú és szarka mentesítésre.

Wágner László
DDNP. Kelet-Dráva tájegységvezető

Nemzetközi minősítés!

A szomszédos Ausztriában évente sok vadászkürtös versenyt rendeznek, de nemzetközit csak egyszer egy évben. Az európai csapatoknak az ilyen versenyeken kell megszerezni a különböző nemzetközi minősítéseket. A rendezők mindig más-más helyszínt választanak, sőt a városok versengenek a rendezés jogáért. Az idei megmérettetésnek az Alpokban meghúzódó kis város, Mürzzuschlag adott otthont június 15-17 között. A versenyre négy kategóriában összesen nyolcvan csapat nevezett, ami közel ezer vadász-

kürtöst jelent. Az osztrák csapatok mellett szép számmal voltak németek, szlovénok, lengyelek és csehek. A rangos megmérettetésen hazánkat a Baranya Vadászkürt Együttes képviselte. A csapat vegyes kategóriában indult, ami a kiírás szerint a B hangolású közép és parforce kürtöket jelent. A négy kötelező szignál mellett egy szabadon választottat kellett vinni a saját repertoárból, aminek minimum 32 taktusból kellett állnia. A magyar csapat a VKE kürtszignálját választotta, és olyan sikeresen szerepelt a

Kircsi László által komponált művel, hogy az egyébként roppant szigorú és vájtfülvű zsűritől erre kapták a legtöbb pontot. A verseny három különböző helyszínen zajlott és minden csapat negyed órát kapott az öt szignál bemutatására, így a reggel nyolc órakor kezdődő versenyen, már az esti órákban eredményt hirdettek. A díjbasorolások arany, ezüst és bronz minősítéseket takarnak. A magyar együttes 673 ponttal a megtisztelő ezüst minősítést érte el. A díjkiosztó után hajnalig tartó mulatság kezdődött a város főterén felállított sørsátorban, melyből a magyar csapat szintén kivette a részét. Másnap vadászmise zárta a háromnapos programot, a nagyhírű Horrido vadászkürt együttes közreműködésével.

Díjba sorolások
a vegyes csapatoknál:

Arany 765 - 900

Ezüst 540 - 764

Bronz 0 - 539

A Baranya Vadászkürt Együttes pontszámai külön szignálonként:

Terítéken a siketfajd 143 pont

Terítéken a zerge 133 pont

Terítéken a szarvas 133 pont

Szent Hubertus fanfár 127 pont

VKE kürtszignál 134 pont +

3 pont (ez a maximum) összkép

Felavatták Turós László szobrát

Három évvel ezelőtt, 2004-ben tragikus hirtelenséggel hunyt el Turós László Bedő-díjas erdőmérnök, a vajszlói erdőszet volt igazgatója. Hatvankét éves volt. Erdőigazgatóként, majd közvetlenül nyugdíjba vonulása előtt a MEFA Zrt kommunikációs igazgatójaként, országos ismertségre és elismertségre tett szert. Szakmászerepette, műveltsége, humanizmusa máig elevenen él volt munkatársai, vadásztársai és az ormánsági

emberek emlékezetében. Megbecsülésének különös elismeréseként 2007. november 9-én volt munkahelye, a vajszlói erdőszet igazgatósági épületének az udvarán állították fel a szobrát. A szobor Farkas Pál szobrászművész alkotása. A szoborállítását és a felejthetetlen szobor-avató ünnepséget az Unic-Fagus Kft és a Mecseki Erdészeti Zrt finanszírozta és szervezte.

Hírek

Oktatás – képzés

Kötelező kamarai feladatunk évente legalább egy alkalommal a hivatásos vadászok képzése, melyet ez alkalommal november 26-án tartottunk meg. Ugyancsak fontos feladatunk a leendő sportvadászok tanfolyami képzése és vizsgáztatása. 2007. évben közel 130 fő tett vadászvizsgát. Az új vadászok számát tekintve jelentős növekedés figyelhető meg. A létszámnövekedés egyértelműen az új bérleti ciklus alkalmával történt változásoknak köszönhető és várható volt.

Vizsgázott húsvizsgálók

Több mint 300 fő tett eredményes előzetes húsvizsgálói vizsgát kellő szintű felkészítést követően 2007. tavaszáig. A képzést, illetve a vizsgáztatást egyenlőre nagyobb létszámú érdeklődés hiányában befejeztünk.

Gazdanapok

Immár második alkalommal vettünk részt a szentlőrinci Gazdanapok elnevezésű rendezvényen. A vadász–horgász–lovász kiállítás és találkozók sokakat vonzott. Ez évben a kiállítás pavilonjainak elbírálásában kamarai vezetőségünk képviselőjében Gondos Gyula titkár is részt vett. Kamarai különdíj átadására is sor került.

Diana találkozók

Baranyai Dianák kiállítását és találkozót terveznek a 2008. évi vadásznap rendezvény alkalmával. Dr. Rózsa Éva, a Diana Hölgyklub baranyai csoportvezetője ígéretet tett arra, hogy egy látványos trófea kiállításal kívánják bizonyítani vadászati emancipáltságukat. Jelentős létszámmal van köztük ugyanis aktív sportvadász, akik még külföldön is megfordultak. A 2008. évi megyei vadásznapot egyébként Pécsvárdon rendezzük majd meg.

Hódít a sakál

Az aranyasakalok (másképpen toporján vagy nádifarkasok) első példányai a Nyugat-Mecsekben a délszláv háborút követően jelentek meg. 2001 nyarán egy kölyök került terítékre, elejtője Gondos Norbert hivatásos vadász volt, 2005-ben az Agro-Lőrinc Kft. vadászterületén téli disznóhajtás alkalmával egy idős alföldi vadász hozta terítékre a jól megtermett kan aranyasakált, ezt követően 2006-ban ismét a Szentlőrinci Pagony Vadásztársaság vadászterületén Nagy István sportvadász lőtt esti les alkalmával egy öreg szukát, legutóbb pedig 2007. november 8-án Galambos Csaba sportvadász szintén a Nyugat-mecseki vadászterületen lőtt egy középkorú nagytestű szukát. Mindezekből megállapítható, hogy a déli, Dráva-környéki vadászterületekről északi irányba halad a sakalok terjeszkedése. Mivel vadászatokon aránylag jól terelhető ez a kártékony ragadozó, ezért a téli disznóhajtások alkalmával körültekintően, csendben foglalják el a vadászok lőállásait, így növekszik az esély a sokak által áhított találkozásra.

Szalonka Vadász Egyesület alakult 2007. márciusában dr. Aradi László vezetésével. A jelentős taglétszámú egyesület, a jövőben alakuló hasonló egyesületeknek szívesen felajánlja tapasztalatait, segítségét.

Fecskepusztulás

Kis vándoraink a fecskék, kevés helyre tértek vissza Baranyába. Az ornitológus természetvédők nagyobb tömegű afrikai elhullásra gyanakszanak, ami nem valószínű, hogy időjárási gondokra vezethető vissza. Afrika néhány országában a seregélyeket jelentős károkozásuk miatt a leszálló, éjszakázó helyeiken vegyszeres permetezéssel irtják. Lehet, hogy az ártalmatlan fecskék pusztulását egy ilyen szerencsétlen véletlen okozta?

*

Terjedőben van az **engeria erdők** telepítése, mely sok gyenge termőképességű földterület hasznosítását és egyben a vad élőhelyének a változását is jelenti. A jövő apró- és nagyvad gazdálkodása tekintetében célszerű lesz felmérni e gazdálkodás tevékenységének hatását.

*

Drávasztára legújabb büszkesége

A szarvasvadászati idény első napján, szeptember 1-jén este a Drávasztára és Környéke Ftk. (Baranya megye) területén Varga Sándor vendégvadász egy 11,00 kilogrammos agancssúlyú bikát ejtett el. A bírálaton korát 13 évesre becsülték, 215,74 pontot kapott, és ezzel aranyérmes lett. A kisérvadász ifj. Halász Tibor volt.

HÍRLEVÉL

A baranyai vadászok lapja

Felelős szerkesztő: BÉKÉS SÁNDOR
Felelős kiadó: DR. BODNÁR JÓZSEF

Szerkesztőség:

7626 Pécs, Felsővámház utca 44.

Készült a Kódex Nyomdában

Felelős vezető: SIMON BÉLA